

Gollegiella – Davviriikkalaš sámi giellabálkkašupmi 2014

Gollegiella-árvoštallanlávdegoddi mearridii juohkit bálkkašumi golmma vuotái. Gollegiella-giellabálkkašumi vuotit leat: davvisámegiela oahpaheaddji ja dutki MIKAEL SVONNI, girječálli KERTTU VUOLAB ja nuortalašgiela oahpaheaddji SEIJA SIVERTSEN. Válljema árvoštallanlávdegoddi ákkastallá čuovvovaččat:

Mikael Svonni ánsaša Gollegiella-bálkkašumi guhkesáigásaš barggus davvisámegiela buorin Ruota bealde. Dál Svonni bargá sámegiela professorin Romssa universitehtas, muhto son lea maiddá guhká bargan sámegiela oahpaheaddjin, lektorin ja professorin Ubmi universitehtas. Son nákkáhalai doavttirin jagi 1993, ja su nákkosgirji gieđahalai sámegiela mánáid giellageavaheami. Su dutkanbohtosat leat adnojuvvon ávkin skuvllaid sámegiela oahpahusas. Nákkosgirji manjel son lea dutkan sámegiela cealkagiid ja čállán giellaoahpa universitehtaoahpaha várás, ja dat giellaoahpa lea geavahusas Ubmi ja Romssa universitehtain. Svonni lea maiddá logaldallan sámiid ja sámegiela birra miehtá Sámi ja maiddá olgoriikkain.

Oahpahusbarggu lassin Svonni lea omd. jorgalan sámegillii mánáid- ja nuoraidgirjiid ja leamaš áššedovdin iešguđetlágan giellaprošeavttain, omd. oahppogirjiid dárkkistanbargguin ja Ruota beale biibbal- ja sálbmajorgalanbarggus. Son lea earenoamážit beroštuvvan sámegiela báikenamain ja lea leamaš mielde Ruota báikenammarádis. Dasa lassin son lea veahkehan girječálliid almmustahttit sámegiela girjjálašvuoda, ja almmuhan maiddá ieš omd. máinnasčoakkáldaga skuvlii. Svonni lea ovtta Samuli Aikoin doaimmahan Johan Turi *Muitalus sámiid birra* odđa čállinvuohká ja maiddá doaimmahan das odđa prentosa Turi iežas giehtačállova vuodul. Son lea almmustahtán sátnegirjiid ruota- ja davvisámegiela gaska, main manimus stuora sátnegirji almmustuvai 2013. Árvoštallanlávdegoddi deattuha, ahte Svonni lea ovddidan davvisámegiela mángga ládje ja su giellabarggut leat leamaš earenoamáš dehálaččat davvisámegiela ovddideames Ruota bealde.

Kerttu Vuolab ánsaša Gollegiella-bálkkašumi guhkesáigásaš barggus davvisámegiela čáppagirjjálašvuoda ovddideaddjin. Son lea earenoamáš dovddus rikkis ja ivdnás sátnegavaheames ja son lea čálalaš bargguidis bokte čehpet máhtán seailluhit ja dovddusin dahkat sámiid njálmmálaš máinnastanárbevieru. Muitalusaidisguin čáli bokta sámiid dološ mytologiija háldiid ja máinnaselliid: áimmu, eatnama, dola ja čázi háldiid, stáluid ja gufihtariid. Seamma áigge son govvida sámiid dálá servodaga, čuvge sihke mannan ja boahteveaš áiggi. Vuolab lea earenoamážit mánáidgirječáli. Dasa lassin son lea doaimman ee. Lappi leanadáiddarin. Sámegiela beali son lea čuollan aktiivvalaš servodatságastallin ja kulturpolitihkalaš váikkuheaddjin.

Kerttu Vuolab lea davvisámegiela čeahpes sátnedáiddar. Sus lea hui rikkis ja govvideaddji giella, mii lea su iežas sámiid mielde osiin árbejuvvon su soga boares muitaleddjiin. Vuolab movttiidahtta ja doaimma ovdamearkan mángga sámegiela čállái ja maiddá lohkkidasas. Su divttaide lea maiddá heivehuvvon musihka, sus lea oktasašbargu omd. sámi dovddus artisttain Mari Boiein. Vuolab lea maiddá čeahpes jorgaleaddji. Son lea jorgalan sámegillii omd. Antoine de Saint-Exupéry girji *Bás prinssaš* (1981) ja Tove Jansson girji *Moson de geavvá?* (2000). Jagi 2011 son lei Davviriikkalaš girjjálašvuotabálkkašumi evttohassan girjiinis *Bárbmoáirras* (2008). Árvoštallanlávdegoddi oaidná Vuolab ánsun earenoamážit davvisámegiela sátneriggodaga seailluheami ja ovddideami.

Seija Sivertsen ánsaša Gollegiella-bálkkašumi eallinbarggus nuortalašgiela ja kultuvra ja servoša buorin. Sivertsen lea bargan badjel 20 jagi nuortalašgiela oahpaheaddjin Čeavetjávri skuvllas, gos ain joatká barggus. Su oahpahanjoavkkuide gullet mánat ovdaskuvladasis gitta logahaga eatnigiela studeanttaide, ja su bargui gullá maiddá oahpahit ortodoksalaš oskku nuortalašgillii. Dasa lassin

son fuolaha nuortalašgiela eatnigielat studeantadutkosiid dárkkisteames. Oahpahusa lassin son vástida olu maiddái nuortalašgiela oahppomateriálaid dahkamis ja lea doaiman nuortalašgielat deavsttaid dárkkisteaddjin.

Seija Sivertsena eatnigiellan lea nuortalašgiella ja sus lea nana ja rikkis nuortalašgiela ja -kultuvrra dovdamuš. Sivertsena hástalusson lea leamaš guhká dat, ahte nuortalašgielain bargit leat hui unnán, olu lea gártan bargat oalle okto. Oahpahusa ja oahppomateriálabargguid lassin Sivertsen lea dahkan jorgalanbargguid. Su jorgalan *Pie ljšoora päärnaž (Nils Holgersson/Lottežan Niillasa mátkkit)* almmustuvai 1996. Sivertsen lea jorgalan maiddái šlágeriid ja dahkan mánggaid spealuid nuortalašgillii. *Sámi soga lávlaga (Sää'msoogg laaul)* son lea jorgalan nuortalašgillii ovttas etniinis Anni Feodoroffain.

Sivertsen oahpaha mánáide maiddái nuortalaččaid árbevirolaš musihka, leuddema, ja seammás son movttiidahttá nuoraid leat rámis kulturárbevierustis ja hupmat roahkkadit nuortalašgiela. Árvvoštallanlávdegoddi mielas Seija Sivertsena eallinbarggu hástalusaid govve bures dat, ahte mángii son lea mánáid eallimis áidna olmmoš, guhte hupmá sidjiide jearggalaččat nuortalašgiela.

Gollegiella-árvvoštallanlávdegotti beales,

Ohcejogas 30.9.2014

Pekka Sammallahti

Gollegiella-árvvoštallanlávdegotti ságajodiheaddji